

קול יעקב

זמני השבת באלעד:

הדלקת נרות: 19:04

מוצאי שבת: 20:15

זמן ר"ת: 20:57

עלון מס' 130 | כ"ח באייר |
תשפ"ג | שנה 3 | מ"ג לעומר

מטעמים לשולחן שבת

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּאַוֹזַר לְוַזְזֵשׁ הַשְּׁנִי (במדבר א, א')

ויש לפרש בכונת דברי השפתי חכמים שרש"י בהזכירו מנין שהיה אצל מעשה העגל, נקט את המנין שהוא דומה למנין שהיה ביציאת מצרים שמוזכר ברש"י בסמוך למנין העגל "כשיצאו ממצרים מנאן וכשנפלו בעגל מנאן וכו'". עי' בשפתי חכמים שמפרש דברי רש"י דכתיב וַיִּפֹּל מִן הָעֵץ בַּיּוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשַׁת אֲלָפֵי אִישׁ (שמות ל"ב כ"ח) ומנה המתים לידע מנין הנותרים בחיים. ע"ש.

וקשה לפירושו דלמה לא נפרש בפשטות דברי רש"י שאחר מעשה העגל מנה את החיים כדי לידע מנין הנותרים בחיים דהרי מצינו במעשה העגל שמנה גם את החיים וזה לשון רש"י בפ' כי תשא (ל' ט"ז) על הפסוק וְלָקַחְתָּ אֶת כֹּסֶף הַכֹּפְרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ עַל עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד שכתב למדת שנצטוו למנותם בתחלת נדבת המשכן אחר מעשה העגל מפני שנכנס בהם מגפה וכו' אמר לו לרועה בבקשה ממך מנה את צאני ודע כמה נותרו בהם להודיע שהיא חביבה עליו וכו' ומהמנין הזה נעשו האדנים משקלים שלו וכו' עכ"ל. וגם לשון רש"י כאן "לידע מנין הנותרים" תואם לדברי רש"י בכי תשא "משל לצאן וכו' מנה את צאני ודע כמה נותרו בהם". וא"כ למה לא נפרש דבר רש"י כאן באומרו וכשנפלו בעגל מנאן וכו' שקאי על מנין החיים אחר מעשה העגל על ידי שקלים שמהם עשו האדנים.

ונבאר למה באמת כשיצאו ממצרים לא הוצרכו למנין על ידי מחצית השקל כי קודם חטא העגל לא היה שום חשש ורק אחרי שחטאו בעגל שכתוב בו וַיָּבִיִם פְּקָדֵי וּפְקָדָתַי עֲלֵהֶם וכו' (שמות ל"ב ל"ד) היה צריך למנות עם מחצית השקל שלא ינגפו על ידי מנין. וכן מצינו אצל הלויים כיון שלא היו בחטא העגל לא הוצרכו למחצית השקל במנינם.

סיפור לשולחן שבת

העלון שיעור גנייה | אין לפרוא בתפילה ובקריאת התורה

לרש"י ש:	לע"נ:	להצליחת:
רפאל	יורם בן	כל
דוד בן	מרים ~	משפחת
אודליה ~	אהובה	דרשן
ישי בן	בת חיה	
שושנה	ת.צ.צ.ה.	

ולרפואת כל חולי ישראל

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי (במדבר א, א')

הדיח את המושל מכהונתו רק משום שהוא מדקדק בספר החוקים.

השיב הצאר ואמר: "כדי לנהל מדינה על פי החוק, ככתבו וכלשונו, אין צורך במושל. בשביל זה יספיק סמל משטרה!..." עד כאן ה'צידה לדרך' בו צוידו בוגרי לומז'א (כעדות אחד מבוגרי הישיבה בספרו 'ברכתו של הרבי').

המסר שעולה מן סיפור ה'צידה לדרך' הוא חד וברור: כדי להתנהל כיהודי מוכרחת ה'תורה' להיחפך ל'תורת חיים'. שכן השולחן ערוך החמישי, מעולם לא הודפס, וכדי לדעת כיצד להתנהל על כל צעד ושאל אי אפשר להתנהג כסמל משטרה, בעל ראש קטן, שפוטר את עצמו בכך שנוהג "על פי הספר", אלא יש להפעיל גם את ה"תוונא דליבא"!

שמה יש כאן ביאור חדש אודות הסמיכות של פרשת במדבר לחג השבועות. כאשר אדם יושב בעיר, תחת גפנו ותאנתו, וחי כיהודי, הוא עדיין לא עמד במבחן התורה האמיתי. דווקא במדבר, אי שם בין הגאיות, ללא ספרים, דווקא שם עומדת למבחן מהותו של יהודי. אם הוא יהודי תורתי במלוא מובן המילה, אזי גם במדבר הוא ימשיך לחיות כיהודי. אך אם התורה שלו אינה מופנמת בעומק הנפש, אזי ימצא את עצמו במדבר ערום ועריה.

מדוע ניתנה התורה "במדבר"?

באחת השנים, לקראת 'סוף הזמן' בישיבת לומז'א, ניגשו עשרים ושישה תלמידים להיפרד ממורם ורבים מרן הגאון רבי יחיאל מיכל גורדון זצוק"ל. כל אחד מהם היה אמור לפנות לדרכו, למקומו ולחיו. ביקש ראש ישיבת לומז'א לצייד אותם בצידה לדרך, משהו שיתאים לכל אחד ואחד מהם. חיפש ומצא!

בני - פנה לתלמידיו האהובים - רבים מכם יזכו בוודאי לקבל משרות רבנות, ואחרים לא יזכו. הבה ואספר לכם סיפור שימשש לכם כעין מורה דרך לחיים.

הצאר הרוסי, ניקולאי הראשון, יצא פעם לערוך סיור במדינות מלכותו. כשהגיע אל המדינה הראשונה ונתקבל בברכה על ידי המושל המקומי, פנה אליו הצאר ושאל: "איך אתה מנהל את עניני המדינה?" - "לפי החוק ככתבו וכלשונו!" - השיב המושל. נתן בו הצאר מבט מאיים וקבע: "אתה מפוטר!" אלפי האזרחים הוכו בתדהמה. נבצר מהם להביין: במה חטא המושל?! אך איש לא העז לערער על דברי הצאר - במיוחד לא על ניקולאי הראשון ימ"ש שנודע כעריץ קשה לב וכונה "צאר הברזל". בערב, בעת המשחה החגיגי, לאחר שהצאר לגם כמה כוסות 'וודקה' ורוחו הייתה טובה עליו, אזר עוז אחד מאנשי הפמליה המלכותית, ושאל אותו לפשר החידה המוזרה, ומדוע

2

פרקי אבות פרק ו'

הָמָּה וְהַמְּכַתֵּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוּת עַל הַחֶהָת, אֵל תְּקַרְא חֲרוּת אֱלֹא חֲרוּת, שְׂאִין לָךְ בּוֹ חוּרִין אֱלֹא מִי שְׁעוּסָה בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְכֵל מִי שְׁעוּסָה בְּתַלְמוּד תּוֹרָה הָרִי זֶה מִתְעַלֶּה, שְׂנַאֲמַר וּמִמִּתְנַה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בְּמוֹת:

א' הַלּוֹמֵד מִחִבְרֵי פֶרֶק אֶחָד אוֹ הֵלְכָה אַחַת אוֹ פְּסוּק אֶחָד אוֹ דְבוּר אֶחָד אוֹ אֶפִּילֹ אוֹת אַחַת, צָרִיד לְנַהֵג בּוֹ כְּבוֹד, שְׂכֵן מְצִינוּ בְּדוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵא לָמַד מֵאֲחִיתוּפֵל אֱלֹא שְׁנֵי דְבָרִים בְּלָבָד, קְרָאוּ רַבּוֹ אֶלּוּפּוֹ וּמִידְעוֹ, שְׂנַאֲמַר וְאַתָּה אֲנוּשׁ כְּעַרְפֵי אֶלּוּפֵי וּמִידְעֵי, וְהֵלֵא דְבָרִים קֵל וְחוּמָר, וּמֵה דְדוֹד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁלֵא לָמַד מֵאֲחִיתוּפֵל אֱלֹא שְׁנֵי דְבָרִים בְּלָבָד קְרָאוּ רַבּוֹ אֶלּוּפּוֹ וּמִידְעוֹ, הַלּוֹמֵד מִחִבְרֵי פֶרֶק אֶחָד אוֹ הֵלְכָה אַחַת אוֹ פְּסוּק אֶחָד אוֹ דְבוּר אֶחָד אוֹ אֶפִּילֹ אוֹת אַחַת עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה שְׂצָרִיד לְנַהֵג בּוֹ כְּבוֹד, וְאִין כְּבוֹד אֱלֹא תּוֹרָה, שְׂנַאֲמַר כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ

א' רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: כֹּל הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה לְשִׁמְהָ, זוֹכֵה לְדְבָרִים הַרְבֵּה, וְלֹא עוֹד אֱלֹא שְׂכָל הַעוֹלָם כְּלוֹ כְּדָאֵי הוּא לֹא, נִקְרָא רַע, אֲהוּב, אֲהוּב אֶת הַמָּקוֹם, אֲהוּב אֶת הַבְּרִיּוֹת, מְשַׂמַּח אֶת הַמָּקוֹם, מְשַׂמַּח אֶת הַבְּרִיּוֹת, וּמְלַבֶּשְׁתוּ עֲנָה וִירָאָה, וּמְכַשְׂרֵתוּ לְהִיּוֹת צַדִּיק חֲסִיד יִשְׂרָאֵל וְנִאֲמָן, וּמְרַחֲמָן מוֹ חַטָּא, וּמְקַרְבָּתוֹ לְיָדֵי יְכוּת, וְנַהֲנִין מִמֶּנּוּ עֲצָה וְתוֹשִׁיָה בֵּינָה וּגְבוּרָה, שְׂנַאֲמַר (מְשַׁלֵּי ח יד): "לֵי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בֵּינָה לֵי גְבוּרָה", וְנִתְּנָת לֹא מְלָכוֹת וּמְמִשְׁלָה וְחִקוֹר דִּין, וּמְגַלִּין לֹא רִזֵי תּוֹרָה, וְנַעֲשֶׂה כְּמַעֲזֵי הַמִּתְגַּבֵּר וּכְנַהֲר שְׂאִינוּ פוֹסֵק, וְהִזָּה צְנוּעַ וְאָרֶךְ רוּחַ, וּמוֹחֵל עַל עֲלְבוֹנוֹ, וּמְגַדְלָתוֹ וּמְרוֹמְמָתוֹ עַל כֹּל הַמַּעֲשִׂים:

א' אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי, בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מִהַר חוּרֵב וּמְכַרְזַת וְאוֹמֵרֶת אוֹי לְהֵם לְבְרִיּוֹת מְעַלְבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה שְׂכָל מִי שְׂאִינוּ עוֹסֵק בְּתוֹרָה נִקְרָא נְזוּף, שְׂנַאֲמַר נְזוּם זָהָב בְּאֵף חִזִּיר אֲשֶׁה יִפֶּה וְסֶרֶת טַעַם, וְאוֹמֵר וְהִלַּחַת מַעֲשֶׂה אֱלֹהִים

ותמימים ינחלו טוב, ואין טוב אלא תורה שנאמר כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו:

כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן, וחיי צער תחיה, ובתורה אתה עמל, אם אתה עשה כן אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא:

אל תבקש גדלה לעצמה, ואל תחמוד כבוד, יותר מקמורה עשה, ואל תתאוה לשלחנם של שרים, ששלחנה גדול משלחנם וכתרה גדול מכתרם, ונאמן הוא בעל מלאכתה שישלם לך שכר פעלתה:

גדולה תורה יותר מן הנהונה ומן המלכות, שהמלכות נקנית בשלשים מעלות, והנהנה בעשרים וארבע, והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים, ואלו הן: בתלמוד, בשמיעת האזן, בעריכת שפתים, בכינת הלב, באימה, ביראה, בענוה, בשמחה, בטוהרה, בשמוש חכמים, בדקדוק חברים, בפפול התלמידים, בישוב, במקרא, במשנה, במעוט סחורה, במעוט דרך ארץ, במעוט תענוג, במעוט שנה, במעוט שיחה, במעוט שחוק, בארץ אפים, בלב טוב, באמונת חכמים, בקבלת היסורין, המכיר את מקומו, והשמח בחלקו, והעושה סיג לדבריו, ואינו מחזיק טובה לעצמו, אהוב, אוהב את המקום, אוהב את הבריות, אוהב את הצדקות, אוהב את המישרים, אוהב את התוכחות, ומתרחק מן הכבוד, ולא מגיס לבו בתלמודו, ואינו שמח בהוראה, נושא בעל עם חברו, ומכריעו לרף זכות, ומעמידו על האמת, ומעמידו על השלום, ומתישב לבו בתלמודו, שואל ומשיב שומע ומוסיף, הלומד על מנת ללמד והלומד על מנת לעשות, המחכים את רבו, והמכוז את שמועתו, והאומר דבר בשם אומרו, הא למדת כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאלה לעולם, שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי:

דולה תורה שהיא נותנת חיים לעשיה בעולם הזה ובעולם הבא, שנאמר כי חיים הם למוציאיהם ולכל בשרו מרפא, ואומר, רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיה, ואומר, עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר, ואומר, כי לזית חו הם לראשך וענקים לגרגרתיה, ואומר, תתן לראשך לזית חו עטרת תפארת תמגנה, ואומר, כי בי ירבו ימיה ויסיפו לך שנות חיים, ואומר, ארך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד, ואומר כי ארך ימים ושנות חיים ושלום יסיפו לך ואומר, דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום:

רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון בן יוחאי אומר: הנוי והכח והעושר והכבוד והחכמה והזקנה והשיבה והגנים

נאה לצדיקים ונאה לעולם, שנאמר עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא, ואומר, עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם, ואומר תפארת בחורים נוחם והדר זקנים שיבה, ואומר, וחרפה הלכנה ובושה החמה כי מלך ה' צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד זקניו כבוד:

רבי שמעון בן מנסיא אומר: אלו שבע מדות שמונו חכמים לצדיקים, כלם נתקיימו ברבי ובבניו:

אמר רבי יוסי בן קסמא: פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד, ונתן לי שלום, והחזרתי לו שלום, אמר לי, רבי מאיזה מקום אתה, אמרתי לו, מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני, אמר לי, רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דנרי זהב ואבנים טובות ומרגליות, אמרתי לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם, איני דר אלא במקום תורה, וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל, טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף, ולא עוד, אלא שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד, שנאמר, בהתהלךך תנחה אותך בשכבך תשמור עליה והקיצות היא תשיחה, בהתהלךך תנחה אתה, בעולם הזה, בשכבך תשמור עליה, בקבר, והקיצות היא תשיחה, לעולם הבא, ואומר, לי הכסף ולי הזהב נאם ה' צבאות:

חמשה קנינים קנה לו הקדוש ברוך הוא בעולמו, ואלו הן, תורה קנין אחד, שמים וארץ קנין אחד, אברהם קנין אחד, ישראל קנין אחד, בית המקדש קנין אחד. תורה מנין, דכתיב, ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז, שמים וארץ מנין דכתיב כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדם רגלי אי זה בית אשר תבנו לי ואי זה מקום מנוחתי, ואומר, מה רבו מעשיה ה' כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינה. אברהם מנין, דכתיב ויברכהו ויאמר ברוך אברהם לאל עליוז קונה שמים וארץ. ישראל מנין, דכתיב, עד יעבר עמך ה' עד יעבור עם זו קנית, ואומר לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי כם, בית המקדש מנין, דכתיב, מכון לשבתך פעלת ה' מקדש אדני כוננו ידי, ואומר ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו:

כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא בראו אלא לכבודו, שנאמר, כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, ואומר ה' ימלך לעלם ועד:

רבי חנניא בן עקשיא אומר, רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצות, שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

כוח התפילה בערב ראש חודש

תקציר:

ארגון רב להושיע' מתפללים על יוסף יצחק בן דבורה ולאח בת שפרה שיזכו לחבוק ילד בריא ושלם!

'קוואטער!'

טאטע זיכער...!!!
שעהייט וקיימט והגענט
לרגע המאשר הזה!!!

מזל טוב!!! בן
נולד ללאה'ה
שכלנו!!!

במה פתוק הבכי הזה?
במה חביט לזו!!!

קום את הילד הזה לאביו ולאמו!

ובגית יהודי אחה הורים כבר לא
פובים לחינוק...

המשה תינוקות כבר לא פובים מרעב...

אכן אכן כפי שהבטיח
הצדיק מקורסטיר ללני
פטירתו- שאם יפשוכו כעשו
החסד יפשיכו הפופתים
הפלאים בבחי' חיותו...